

UVODNA RAZMATRANJA

Forenzička psihologija je klinička psihologija s posebnim zadatkom da sudu (formu) pruži procenu ličnosti pojedinca u vezi s njegovim kriminalnim delovanjem ili drugim pravnim radnjama.

Nema nikakvog razloga koji bi kliničku psihologiju sprečio da se bilo kao teorija ili praksa, pozabavi bilo kojim problemom ličnosti pojedinca „u vezi s njegovim kriminalnim delovanjem ili drugim pravnim radnjama“, pod uslovom da se u dovoljnoj meri poznaje relevantna pravna problematika. U stvari kako je već rečeno, specifičnost posla forenzičkog psihologa je upravo komunikacija sa sudom, koji postavlja posebne zahteve, tako da je i psihološka procena, kao odgovor na zahteve, sasvim posebna, tako da je i psihološka procena, kao odgovor na te zahteve, ali za javnu raspravu sasvim dostupna – ekspertiza. Ona se zasniva na činjenicama i mora se argumentovano braniti pred sudom, tamo gde se traži istina i donosi presuda, a izvan stručnih, kliničkih, krugova, jer njima nije ni namenjena. Sudija, sudsko veće i drugi učesnici u postupku da i raspravu o proceni forenzičkog psihologa vode u skladu s principima formalne logike i vodeći računa o konkretnom dokaznom materijalu.

Procena psihologa u domenu forenzičke psihologije donosi se, u fazi sudskog postupka, a naziva se veštačenjem. Produkt veštačenja je pismeni izveštaj, koji se obično naziva ekspertiza. Pošto ekspertiza postaje predmet rasprave pred sudom, podrazumeva se da se na tom mestu, dostupnom javnosti, psiholog spreman da demonstrira svoj nalaz i obrazloži svoj nalaz i obrazloži svoje tumačenje, tako da na ubedljiv način pokaže da je njegova procena, u konkretnom slučaju najbliža istini.

PREDMET FORENZIČKE PSIHOLOGIJE

Cilj svake sudske ekspertize određen je predhodnim događajem. Sama ekspertiza je, u stvari priča o tom događaju. Pošto prošlu i neponovljivu radju, na osnovu materijalnih i drugih tragova, rekonstruišemo u sadašnjost (kada veštačimo) nema sumnje da je u pitanju istorična disciplina.

Pošto smo polja aktivnosti forenzičkih psihologa odredili kao javno delovanje kliničkog psihologa, i to pred sudom, jasno je to da penološka pitanja izlaze iz okvira forenzičke psihologije. Procena rada s osuđenim licima ne razmatra se na sudu, već u okviru posebnih ustanova (zatvora) i komisija pravosudnih organa, koji pribavljaju određene podatke. Inače psiholog je tu prisutan preko izveštaja, kojima je glavni zadatak „osvetljavanje“ raznih aspekata ličnosti delinkvenata i njegovog reagovanja u vezi s preduzetim merama prevaspitnja tokom izdržavnja kazne.

Forenzičko - psihološka procena odnosi se na „celu“ ličnost u određenoj situaciji (s obzirom na učinjeno delo) ili na neki njen aspekt. U praksi se najčešće i onda kada se traži nalaz o „celovitoj“ ičnosti, u stvari smera na ispitivanje mogućnosti prisustva određenih sposobnosti i posebnih obeležja, koja za pravnik ne moraju da imaju značaj neutralnog, stručnog opisa, već predstavljaju prilog tezi odbrane ili optužbe. U takvoj situaciji veštak mora da bude pribran, oprezan kako bi izbegao zamku u koju može da upadne ako se prikloni argumentima jedne strane, izgubi svoju stručnu poziciju i postane parničar u sporu. Ova opasnost preči i zbog pitanja koja se postavljaju na sudu, naročito onih koji izlaze iz okvira struke i predmeta veštačenja. Potpun spisak pitanja forenzičkom psihologu se unapred ne može predvideti ni u jednom sudskom slučaju, ali na njih mora biti spreman.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com